

Lleis

Llei 17/2016, del 30 de novembre, qualificada de modificació de la Llei 9/2005, del 21 de febrer, qualificada del Codi penal

Llei 17/2016, del 30 de novembre, qualificada de modificació de la Llei 9/2005, del 21 de febrer, qualificada del Codi penal

Atès que el Consell General en la seva sessió del dia 30 de novembre del 2016 ha aprovat la següent:

Llei 17/2016, del 30 de novembre, qualificada de modificació de la Llei 9/2005, del 21 de febrer, qualificada del Codi penal

Exposició de motius

La nova modificació del Codi penal que es promou mitjançant aquesta Llei obeeix principalment a la necessitat d'adequar-lo, una vegada més, als compromisos derivats dels convenis internacionals signats o ratificats per Andorra. En concret, aquesta modificació normativa té una doble finalitat. En primer lloc, acomplir les recomanacions del Grup d'Estats contra la Corrupció (GRECO) del Consell d'Europa, i adaptar la legislació penal als estàndards internacionals en matèria de lluita contra la corrupció. I en segon lloc, transposar les disposicions de la Directiva 2014/42/UE del Parlament Europeu i del Consell, de 3 d'abril de 2014, i la Directiva 2014/62/UE del Parlament Europeu i del Consell, del 15 de maig del 2014, per honorar els compromisos assumits en virtut de l'Acord Monetari signat amb la Unió Europea i ratificat posteriorment pel nostre país, en el sentit de garantir la protecció de l'euro i de qualsevol moneda legalment autoritzada, a través de mesures penals efectives i adequades. D'altra banda, s'ha considerat oportú de modificar l'article del Codi penal relatiu a les amenaces no condicionals per elevar-ne les penes aplicables quan aquestes amenaces són de mort i estan fetes reiteradament, o estan fetes amb una arma o un mitjà que doni a entendre una fermesa en la intenció, de forma que en aquests casos esdevinguin un delictes major. I també s'ha reformat molt puntualment la disposició relativa a la responsabilitat civil subsidiària de les persones que tenen sota la seva potestat, tutela o vigilància, un menor de 18 anys, per esmenar un error tipogràfic que s'hi contenia.

Aquesta Llei es desglossa en deu articles i tres disposicions finals. L'article 1 modifica l'apartat 6 de l'article 8 del Codi penal amb l'objectiu d'atorgar la competència als tribunals andorrans per poder jutjar als autors de corrupció activa, quan les conductes típiques no tenen lloc al Principat d'Andorra, però hi ha implicats una autoritat o un funcionari andorrans. L'article 2 modifica l'article 70 de la norma penal relativa al comís dels instruments, efectes i guanys, per adaptar-la al règim vigent en aquesta matèria que estableix la Directiva 2014/42/UE. L'article 3 esmena l'error que es contenia a l'apartat 1 de l'article 98, que regula la responsabilitat civil subsidiària. L'article 4 modifica l'article 143 de la norma penal, en el sentit d'elevar la pena prevista en els supòsits de les amenaces no condicionals que s'han ressenyat precedentment. Els articles 5 i 6 modifiquen puntualment els articles 381 i 384 de la norma penal, respectivament, tot eliminant-ne els termes "injust" i "actes de naturalesa política", en haver estat considerats imprecisos pel GRECO. L'article 7 introdueix un nou apartat 4 a l'article 386 del Codi penal, que pretén tipificar el delictes de tràfic d'influències com el defineix el Conveni penal sobre la Corrupció, fet a Estrasburg el 27 de gener de 1999, i la ratificació del qual va ser aprovada pel Consell General el 18 d'octubre del 2007. L'article 8 modifica l'apartat 2 de l'article 386 bis, per poder fer extensiu el delictes de tràfic d'influències als batlles i magistrats. L'article 9 eleva les penes previstes per al delictes de posada en circulació de moneda inautèntica i per al delictes de recepció, importació, exportació, transport, transmissió o possessió d'aquesta moneda, amb la finalitat de posar-la en circulació, tal com mana la Directiva esmentada precedentment. Finalment, l'article 10 completa els actes preparatoris vinculats amb la falsedat de moneda punibles, afegint a la llista d'elements la fabricació,

cessió, venda i possessió dels quals està prohibida, els elements de seguretat com ara hologrames, marques d'aigua o altres components de la moneda que serveixin per protegir-la contra la falsificació.

En darrera instància, la disposició final primera modifica l'apartat 1 de l'article 116 de la Llei qualificada de modificació del Codi de procediment penal, relatiu a l'embargament i el segrest, per adequar aquest apartat als canvis promoguts en relació amb l'article 70 del Codi penal. I les disposicions finals segona i tercera encomanen al Govern la publicació dels textos consolidats de la Llei 9/2005, del 21 de febrer, qualificada del Codi penal i de la Llei qualificada de modificació del Codi de procediment penal, del 10 de desembre de 1998, i determinen la data de l'entrada en vigor de la present Llei.

Article 1. Modificació de l'apartat 6 de l'article 8

Es modifica l'apartat 6 de l'article 8 de la Llei 9/2005, del 21 de febrer, qualificada del Codi Penal, el qual queda redactat de la manera següent:

"Article 8. Aplicació de la llei penal en l'espai
[...]

6.

- a) La llei penal andorrana s'aplica a tota infracció penal intentada o consumada fora del territori del Principat d'Andorra quan un conveni internacional atribueixi la competència a la jurisdicció andorrana.
- b) En virtut dels convenis i en relació amb les infraccions que s'esmenten a la lletra d) següent, la llei penal andorrana s'aplica també a les infraccions penals intentades o consumades fora del territori del Principat d'Andorra per una persona estrangera que hi és resident legal, o quan la víctima és una persona estrangera que hi és resident legal, o per una persona estrangera que hi és o no resident si en la infracció s'hi troba implicat un funcionari o una autoritat andorrans.
- c) En els supòsits establerts als convenis i en relació amb les infraccions que s'esmenten a la lletra d) següent, els requisits de les lletres a) i c) de l'apartat 4 d'aquest article no són aplicables quan el responsable de la infracció és un nacional andorrà, un estranger que és resident legal al Principat d'Andorra, un estranger que no hi és resident però que es troba a Andorra i no pot ser extradit per raó de la seva nacionalitat, o un estranger que hi és o no resident si en la infracció s'hi troba implicat un funcionari o una autoritat andorrans.
- d) Els convenis i les infraccions a què es refereixen les lletres b) i c) anteriors són els següents:
 - Conveni del Consell d'Europa sobre la protecció dels infants contra l'explotació i els abusos sexuals, fet a Lanzarote el 25 d'octubre del 2007, relatiu a les infraccions contra la llibertat sexual dels infants.
 - Conveni del Consell d'Europa sobre la prevenció i la lluita contra la violència envers les dones i la violència domèstica, fet a Istanbul l'11 de maig del 2011, relatiu a les infraccions contra la integritat, la llibertat, la llibertat sexual de les dones i les relacions familiars.
 - Conveni penal sobre la Corrupció, fet a Estrasburg el 27 de gener de 1999, relatiu a les infraccions de corrupció i tràfic d'influències. [...]"

Article 2. Modificació de l'article 70

Es modifica l'article 70 de la Llei 9/2005, del 21 de febrer, qualificada del Codi penal, el qual queda redactat de la manera següent:

"Article 70. Comís dels instruments, efectes i guanys

1. En el moment de dictar sentència condemnatòria i, en absència d'aquesta sentència, en els supòsits establerts en el Codi de procediment penal, el tribunal ha d'acordar el comís dels instruments utilitzats o que, en cas de temptativa punible, s'anaven a utilitzar per cometre la infracció, del producte obtingut i dels beneficis que se n'hagin derivat i de la seva eventual transformació o conversió posterior.
2. En el moment de dictar sentència condemnatòria, el tribunal ha d'acordar el comís dels béns que pertanyen a la persona condemnada sobre els quals hi hagi indicis objectius suficients que procedeixen, directament o indirectament, d'activitats delictives i dels quals no se n'acrediti l'origen lícit.

El comís previst en aquest apartat únicament es decideix en cas de sentències condemnatòries dictades per la comissió de qualsevol delictes.

Als efectes d'aquest apartat, es consideren "indicis objectius", entre d'altres, que el valor del patrimoni de la persona condemnada sigui desproporcionat en relació amb els seus ingressos d'origen lícit; l'ocultació de la titularitat dels béns de la persona condemnada o de qualsevol poder de disposició sobre aquests béns; la utilització de persones físiques o jurídiques o d'estructures o estratègies tendents a dificultar la identificació o a ocultar la veritable titularitat dels béns o els seus drets, i la transferència de béns mitjançant operacions que impedeixin o dificultin la seva localització o traçabilitat i no tinguin una justificació econòmica coherent.

3. En el moment de dictar sentència condemnatòria i, en absència d'aquesta sentència, en els supòsits establerts en el Codi de procediment penal, el tribunal ha d'acordar el comís dels instruments utilitzats o que, en cas de temptativa punible, s'anaven a utilitzar per cometre la infracció, del producte obtingut i dels beneficis que se n'hagin derivat i de la seva eventual transformació o conversió posterior que, directament o indirectament, hagin estat transferits a terceres persones per la persona encausada, processada o condemnada, o que hagin estat adquirits per terceres persones a la persona encausada, processada o condemnada, quan aquestes terceres persones hagin tingut coneixement o haguessin hagut de tenir coneixement que l'objectiu de la transferència o l'adquisició era evitar-ne el comís.

No poden ser objecte de comís els béns pertanyents a una tercera persona no responsable que els hagi adquirit de bona fe. No obstant això, es presumeix, llevat de prova en contrari, que la tercera persona tenia coneixement o havia de tenir coneixement que l'objectiu de la transferència o l'adquisició era evitar el comís quan hagin estat gratuïtes o per un preu significativament inferior al preu de mercat, o quan la tercera persona sigui una persona afí a la persona encausada, processada o condemnada, o sigui una persona jurídica sobre la qual la persona encausada, processada o condemnada, individualment o conjuntament amb persones que li són afins, exerceixi un control efectiu.

La tercera persona els béns de la qual es puguin veure afectats per un comís eventual ha de ser informada de la substanciació del procés judicial corresponent i està legitimada per personar-s'hi a fi d'exercir el seu dret a la defensa amb els mateixos instruments processals que la persona encausada, processada o condemnada.

4. En el cas que els instruments utilitzats o que, en cas de temptativa punible, s'anaven a utilitzar per cometre la infracció, del producte obtingut i dels beneficis que se n'hagin derivat i de la seva eventual transformació o conversió posterior no puguin ser localitzats, o no puguin ser repatriats de l'estranger, el tribunal pot acordar el comís del seu equivalent.

5. En el cas que els instruments utilitzats o que, en cas de temptativa punible, s'anaven a utilitzar per cometre la infracció, del producte obtingut i dels beneficis que se n'hagin derivat i de la seva eventual transformació o conversió posterior es trobin confosos amb béns i drets de provenença lícita, el tribunal ha d'acordar el comís o el comís del seu valor equivalent fins el valor dels béns i drets de provenença il·lícita.

El tribunal pot no acordar el comís o acordar-lo parcialment si els guanys o els instruments són de comerç lícit i no tenen proporció amb la naturalesa o la gravetat de la infracció, o quan hi hagi altres raons que així ho aconsellin."

Article 3. Modificació de l'apartat 1 de l'article 98

Es modifica l'apartat 1 de l'article 98 de la Llei 9/2005, del 21 de febrer, qualificada del Codi Penal, el qual queda redactat de la manera següent:

"Article 98. Responsabilitat civil subsidiària

Són responsables subsidiàriament:

1. Les persones que tinguin sota la seva potestat, tutela o vigilància, legal o de fet, un menor de 18 anys, dels danys i perjudicis causats pels delictes o contravencions penals comesos per aquest menor, si hi ha hagut culpa o negligència per part seva.

[...]"

Article 4. Modificació de l'article 143

Es modifica l'article 143 de la Llei 9/2005, del 21 de febrer, qualificada del Codi Penal, el qual queda redactat com segueix:

"Article 143. *Amenaces no condicionals*

1. Qui, sense exigir condició, amenaci una persona de cometre contra ella, contra algú de la seva família o contra una persona amb qui tingui una vinculació íntima, un delictes contra la vida o la integritat física o un delictes major del qual es derivi un risc contra la vida de les persones, ha de ser castigat amb pena de presó de fins a dos anys o d'arrest.

2. Si l'amenaça és de mort i està feta reiteradament, o està feta amb una arma o un mitjà que doni a entendre una fermesa en la intenció, s'ha d'imposar una pena de presó de tres mesos a tres anys."

Article 5. Modificació de l'apartat 1 de l'article 381

Es modifica l'apartat 1 de l'article 381 de la Llei 9/2005, del 21 de febrer, qualificada del Codi Penal, el qual queda redactat com segueix:

"Article 381. *Tipus agreujat*

1. L'autoritat o el funcionari que, en profit propi o d'un tercer, demani o rebi, personalment o per una persona interposada, avantatges indeguts, o accepti un oferiment o una promesa per realitzar o per haver realitzat, en l'exercici del seu càrrec, una acció o una omissió contrària a la seva funció, o per retardar tràmits, ha de ser castigat amb la pena de presó d'un a quatre anys i d'inhabilitació per a l'exercici de càrrec públic de fins a sis anys. [...]"

Article 6. Modificació de l'apartat 1 de l'article 384

Es modifica l'apartat 1 de l'article 384 de la Llei 9/2005, del 21 de febrer, qualificada del Codi Penal, el qual queda redactat com segueix:

"Article 384. *Tipus agreujat*

1. En el supòsit de l'apartat 1 de l'article anterior, si l'acte a canvi de l'avantatge consisteix en emetre o haver emès una resolució contrària a la seva funció o a retardar-la, s'ha d'imposar la pena de presó de dos a sis anys i d'inhabilitació per a l'exercici de càrrec públic de fins a sis anys.

[...]"

Article 7. Addició d'un nou apartat 4 a l'article 386

S'afegeix un nou apartat 4 a l'article 386 de la Llei 9/2005, del 21 de febrer, qualificada del Codi Penal, el qual queda redactat com segueix:

"Article 386. *Tràfic d'influències*

[...]

4. La persona que proposi, ofereixi o doni, directament o indirectament, qualsevol avantatge indegut en concepte de remuneració a qualsevol que afirmi o confirmi que és capaç d'exercir una influència en la presa de decisió de qualsevol autoritat o funcionari, tant si l'avantatge indegut és per a ell o un tercer, o que sol·liciti, rebi o accepti l'ofertament o la promesa en concepte de remuneració per aquesta influència, ha de ser castigat amb la pena de presó de fins a un any.

Als efectes d'aquest apartat és indiferent si la influència s'exerceix o no, o si la suposada influència produeix o no el resultat buscat. "

Article 8. Modificació de l'apartat 2 de l'article 386 bis

Es modifica l'apartat 2 de l'article 386 bis de la Llei 9/2005, del 21 de febrer, qualificada del Codi Penal, el qual queda redactat com segueix:

"Article 386 bis. *Altres subjectes del tràfic d'influències*

[...]

2. Els batlles o els magistrats, i els jurats, àrbitres, pèrits, intèrprets o qualsevol altra persona que participi en l'exercici de la funció pública, tant nacionals com estrangers.

[...]"

Article 9. Modificació de l'article 431

Es modifica l'article 431 de la Llei 9/2005, del 21 de febrer, qualificada del Codi Penal, el qual queda redactat com segueix:

"Article 431. *Creació i posada en circulació de moneda inautèntica*

1. Ha de ser castigat amb la pena de presó d'un a vuit anys i de multa de fins al triple del valor aparent de la moneda:

a) Qui confeccioni moneda inautèntica. A l'efecte d'aquesta secció es considera també moneda inautèntica la moneda fabricada en instal·lacions o amb materials lícits, però sense les autoritzacions degudes.

b) Qui alteri moneda ja emesa variant el seu valor aparent o fent desaparèixer els signes d'inutilització.

La temptativa és punible.

2. Qui, amb coneixement de la seva inautenticitat, posi la moneda en circulació, ha de ser castigat amb la pena de presó d'un a cinc anys i de multa de fins al triple del valor aparent de la moneda.

La temptativa és punible.

3. Ha de ser castigat amb la pena de presó d'un a cinc anys i de multa de fins al triple del valor aparent de la moneda qui, sense haver participat en les conductes descrites als apartats 1 i 2 d'aquest article, rebi, es procuri, importi, exporti, transporti, trameti o posseeixi moneda coneixent-ne la inautenticitat, amb la finalitat de posar-la o que sigui posada en circulació.

La temptativa és punible.

4. Qui realitzi alguna de les conductes previstes als apartats anteriors ha de ser castigat, en el cas de l'apartat 1, amb la pena de presó de tres a dotze anys i de multa de fins al sextuple del valor aparent de la moneda, i en el cas dels apartats 2 i 3 amb la pena de presó de tres a vuit anys i de multa de fins al sextuple del valor aparent de la moneda, quan concorri alguna de les circumstàncies següents:

a) Que l'autor pertanyi a una organització dedicada a la creació o a la posada en circulació de moneda alterada.

b) Que l'autor es dediqui habitualment a aquestes activitats.

c) Que la quantitat de moneda inautèntica sigui suficient per desestabilitzar el sistema econòmic del país.

5. Qui, havent rebut moneda falsa sense tenir-ne coneixement, la posi en circulació després de conèixer-ne la inautenticitat, ha de ser castigat amb pena d'arrest i de multa de fins al doble del valor aparent de la moneda, quan concorri alguna de les circumstàncies següents:

a) Que es tracti d'una quantitat superior a 600 euros.

b) Que s'actui en grup."

Article 10. Modificació de l'article 432

Es modifica l'article 432 de la Llei 9/2005, del 21 de febrer, qualificada del Codi Penal, el qual queda redactat com segueix:

"Article 432. *Actes preparatoris punibles*

La fabricació, la cessió, la venda o la possessió d'instruments, materials, substàncies, màquines, programes d'ordinador, aparells o altres estris, específicament adreçats a la confecció de moneda inautèntica o a l'alteració de moneda ja emesa, així com d'elements de seguretat com hologrames, marques d'aigua o altres components de la moneda que serveixin per protegir-la contra la falsificació, ha de ser castigada amb pena de presó fins a dos anys, sempre que se'n pugui derivar un perill per al tràfic monetari.

La temptativa és punible."

Disposició final primera. Modificació de l'apartat 1 de l'article 116 de la Llei qualificada de modificació del Codi de procediment penal

Es modifica l'apartat 1 de l'article 116 de la Llei qualificada de modificació del Codi de procediment penal, del 10 de desembre de 1998, el qual queda redactat de la manera següent:

"Article 116

1. Endemés de garantir les possibles responsabilitats civils, el batlle ha de disposar per mitjà d'un aute motivat l'embargament i el segrest, durant la tramitació de les diligències prèvies o del sumari, de tots els fons sobre els quals hi hagi indicis objectius suficients per creure que són els instruments utilitzats o que, en cas de temptativa punible, s'anaven a utilitzar per cometre la infracció, el producte obtingut o els beneficis que se n'hagin derivat o la seva eventual transformació o conversió posterior, a l'efecte de garantir el compliment del comís i el comís per equivalent que preveu l'article 70 del Codi penal. També pot embargar o segrestar els béns i els drets pertanyents a un tercer no responsable, llevat que aquest tercer els hagi adquirit legalment d'acord amb el que disposen els articles 119 i 120.

[...]"

Disposició final segona. Textos consolidats

S'encomana al Govern que en el termini màxim de sis mesos des de l'entrada en vigor d'aquesta Llei publiqui al Butlletí Oficial del Principat d'Andorra el text consolidat de la Llei 9/2005, del 21 de febrer, qualificada del Codi penal, i el text consolidat de la Llei qualificada de modificació del Codi de procediment penal, del 10 de desembre de 1998, que incloguin les modificacions introduïdes fins al moment en aquestes lleis.

Disposició final tercera. Entrada en vigor

Aquesta Llei entrarà en vigor l'endemà de la seva publicació al Butlletí Oficial del Principat d'Andorra.

Casa de la Vall, 30 de novembre del 2016

Vicenç Mateu Zamora
Síndic General

Nosaltres els coprínceps la sancionem i promulguem i n'ordenem la publicació en el Butlletí Oficial del Principat d'Andorra.

Joan Enric Vives Sicília
Bisbe d'Urgell
Copríncep d'Andorra

François Hollande
President de la República Francesa
Copríncep d'Andorra